

приказа), проистичу из чврсте утемељености у „златном” троуглу који чине грађа, теорија и метод. Али треба подвући да су у њој примењена не само импресивна општелингвистичка знања и завидно филолошко умеће, већ и достигнућа других наука (историје, антропологије), што јој даје и одлике интердисциплинарности. Није претерано рећи да су хармонично укрштање синхроне и дијахроне равни у проучавању језичких појава, успешно лавирање између когнитивно-типолошког приступа и уважавања културно-историјске условљености семантичких развоја у овим студијама доведени до јединственог, ретко виђеног склада.

И најзад, свакако нема сумње да су овом књигом остварени знатни и значајни теоријско-методолошки помаци у дијахроном проучавању старословенске и (старо)српске лексике (првенствено из најделикатније сфере апстрактне хришћанске терминологије). Али у томе не лежи сав њен значај. Ваља нагласити да *Сјудује из исјоријске семанџике* (понаособ и у целини), иако махом посвећене појединим речима, не резултирају само новим увидима у порекло и/или семантички развој тих речи. Подробним приказивањем процеса и тумачењем исхода семантичког позајмљивања, а паралелно са креативном применом савремених теоријских достигнућа у области семантичког позајмљивања (уз аргументовање разуђеним системом паралела, генетских или типолошких, прецизно документованих конкретним референцама), у овим студијама су постављени највиши методолошки узор за будућа дијахрона истраживања, окакве или друге лексике – и то на широком компаративном плану, (пра)словенском и индоевропском. Зато се надамо да ће се на овде постављеним основама ускоро (истовремено са прерастањем поменутог трокњижја у четворокњижје и петокњижје) – потписани неким новим именима – појавити неки нови наслови инспирисани овим студијама.

Јасна Влајић-Појовић

Институт за српски језик САНУ
Етимолошки одсек
Кнеза Михаила 36/1, 11000 Београд, Србија
jasna.vlajic@isj.sanu.ac.rs

UDC 811.163.1'367.623(049.32)
ORCID 0000-0003-0881-8053

Рајна Драгићевић. *Оледи из српске деривајологије*.
Андрићград – Вишеград: Андрићев институт, 2024, 334 стр.

Монографија Рајне Драгићевић *Оледи из српске деривајологије*, шеснаеста по реду у едицији Библиотеке „Знамен србистике” Одељења за језик Андрићевог института у Вишеграду, синтеза је ауторкиних новијих истраживања у области творбене семантике. На сложеност и слојевитост ове тематике указује чињеница да ју је ауторка разложила на осамнаест целина, где

су питања творбе речи у српском језику испитана из различитих углова, у светлу савремених дериватолошких славистичких тема. Србистика је тако постала богатија за једну целовитију монографију у којој су се на једном месту нашла истраживања у којима се преплићу особености индивидуалног и универзалног, старог и новог у сфери творбе речи. Вредност ове књиге треба сагледати у контексту дугогодишњег бављења проблематиком творбене семантике Р. Драгићевић. Наиме, њој су претходила ауторкина бројна истраживања – од доктората *Придеви са значењем људских особина у савременом српском језику, њихови и семантичка анализа* (2001), преко поглавља *Семантика деривата у Лексиколозији српског језика* (2007¹; 2010²), те потпоглавља *Деривати у менталном лексикону и Творба речи и концептуализација емоција* у књизи *Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу* (2010), до обимног поглавља *О бојањењу лексичког фонда њиховом творбом речи* у монографији *Српска лексика у прошлости и данас* (2018).

Књигу, након ауторкине *Уводне речи* (стр. 7–18), отвара поглавље под насловом *Актуелности схватања Милоша Докулила о људским књижевностима и људским значењима* (стр. 19–33). Милоша Докулила (1912–2002), истакнутог чешког лингвисту, Р. Драгићевић издваја због његовог приступа, и данас врло актуелног питања – *књижевности*, које се, према његовим речима, не могу разумети без појма *значење* у језику. Важност и актуелност учења М. Докулила, као и подлогу за своја даља истраживања, ауторка проналази, између осталих, у следећој констатацији овога аутора: „Творба речи [...] припада лексикологији, која проучава читав лексички фонд у целом његовом обиму, али творба у правом смислу, тј. грађење на бази других речи променом њихове морфолошке грађе, обавезно припада и морфологији [...]” (стр. 27). Ова ће се синтеза, преплитање лексикологије и морфологије у чворној тачки деривације, очитовати у готово свим истраживањима у књизи Р. Драгићевић.

Питањима из области творбе речи бавила се, креативно и увек актуелно, еминентна руска научница – Олга Павловна Јермакова (1928–2022), једна од најугледнијих чланица Комисије за словенску творбу. Овој, надасве, по свом таленту и визионарству, јединственој слависткињи, ауторка је посветила рад *Дојринос О. П. Јермакове словенској деривацији* (стр. 33–49), у којем је, након прегледа истраживања О. П. Јермакове и њеног ангажмана у Комисији, истакла значајне закључке ове ауторке – о архаизацији деривата, о везаним основама, о конотацији и мотивацији, о иронији и творби речи, о универбизацији, те о лексемама које не региструју речници. У закључку о истраживањима О. П. Јермакове Р. Драгићевић истиче: „Њена истраживања уче нас како се прави научник одваја од осталих по способности да појаве уочи и опише [...] Живела је са језиком и за језик” (стр. 46).

У раду *О неким њиховим творбеним мотивацијама* (стр. 40–61) ауторка се бави проблемима у одређивању творбене мотивације и правилном приступу структури и значењу једног типа твореница у руском, српском и другим словенским језицима. Предочава нам шта значи правилан приступ творбеној мотивацији, а то значи – не посматрати је издвојено, површински (пример рус. *событие* није просто сабирање ‘со + бытие’ *сајосијање*, него је од глагола ‘сбытис’ *оно што се збило, догодило, дођај, случај*; срп. *збиће, збивање*); сагледати је кроз деривациону мрежу јединица и њиховог односа; творби

треба приступати као систему, што се, у педагошком раду, може чинити коришћењем *Семантичко-деривациої речника*, нпр.

Другим радом – *Значењска структура деривата* (стр. 61–79), донекле се наставља претходно истраживање, осветљено из угла разграничавања полисемије од хомонимије и односа између семантичке структуре просте речи у односу на семантичку структуру деривата. Илустровано је трима типовима примера: (а) универби (нпр. *јенералка* као *јенерална поправка*, *јенерална проба*, *јенерално чишћење*, *јенерална реформа*); (б) изведенице (нпр. *ошуйљивајши* од *ошуйејши* – *пошјајши шуйим* : *ошуйљивајши* од *ошуйијши* – *учинијши шјо шуйим*); (в) сложенице (нпр. рус. *белолазка* (риба) и *белолазка* (птица)). Пошто стари проблем разлучивања полисемије од хомонимије није лако решив, будући да постоји низ прелазних случајева који нису нити једно нити друго, ауторка дефинише овај прелазни феномен као *семантичку блискоси* која није полисемија, а која настаје као резултат понављања истог творбеног модела, те да творбену полисемију и хомонимију треба посматрати одвојено од лексичке полисемије и хомонимије. Ово се нарочито рефлектује на лексикографију (нпр. *злашара* – продавница; врста инсекта, врста биљке), а однос полисемија : хомонимија треба схватити као континуум где се у сивој зони налази *амбисемија*.

Треће истраживање *Прелазни карактер префиксоида у савременом српском језику* (стр. 79–89) говори о коренској или афиксалној природи префиксоида, те именовању јединица као што су нпр.: *ајро-*, *ајиш-*, *архи-*, *инијер-*, *суијер-*, *улијра-*, *хидро-*. Након опсежног сагледавања третмана ових јединица у славистичкој литератури, те прегледа њихове (самосталне) употребе у електронском корпусу српског језика (*СрпКор*), ауторка закључује да треба редефинисати постојећу поделу вишесложних страних *прејозијивних комјонената* на: *префиксе* (*суијер-*, *хијер-* и сл.) и *префиксоиде* (настале скраћивањем неких страних речи: *радио-*, *ауто-* итд.) и класификовати их по значењу – *префиксоиди* који означавају односе (место, време, квалитет итд.: *ајиш-*, *вице-*, *екс-*, *квази-* и сл.) и *радиксоиде* који означавају предметност (нпр. *диско-*, *еко-*, *електро-*, *енерго-* и сл.).

Наредна два рада баве се глаголском деминуцијом. Први је насловљен *Глаголски деминутиви између творбеног и употребног значења у српском језику* (стр. 89–121), у којем ауторка испитује прагматичку компоненту значења, тј. позитивну и/или негативну маркираност на примеру неколико префиксираних глагола. Циљ је да се, на основу контекста, дође до скривених значења тих лексема, које изоловано не реферишу на било какву маркираност, а што је значајно, између осталог, за неизворне говорнике српског језика. И у овом раду ауторка констатује фазичност, тј. степенаност у препознавању скривене компоненте – од неочекиване, као нпр. ‘починити’ (*злочин*, *јеноцид*, *јрех*, *јрешку* итд.), преко оне садржане у секундарном значењу, нпр. ‘побрати’ (*ајлаузе*, *јозијивне кријике*, *ејијеје*, *јризнања*, *симјајије* итд.), до оне где је очекивана експресивност – и то управо код глаголских деминутива, нпр. *јевуцајши*, *јивуцајши*, *чијуцајши*. Бележи да се као најфреквентнији деминутивни глаголски суфикси у српском језику издвајају: *-ка*, *-кара*, *-уца*, *-уца*, *-ука*, *-уши*, *-ушка* итд., при чему се, како сведоче резултати анкете, тешко препознаје став говорника. Корпусном анализом увиђа се да се глаголи из ове

групе могу разумети и као номинација акције у коју је уткан став говорника, али и као пејоративи, с диференцијацијом кад су у питању функционални стилови, говорник и говорна ситуација. Упозоравајући је један од ауторкиних закључака: „Стање у друштву, пад моралних вредности, низак степен самопоуздања, сиромаштво и лична несигурност утичу на јавни језик тако што се у њему увећава број пејоратива и сличних јединица чији је циљ да унизе, осрамоте, омаловаже неистомишљенике и њихово делање” (стр. 117–118).

У раду под насловом *Префиксални глаголски деминутиви у српском језику* (стр. 121–151) даље се разрађује поменута проблематика, најпре из угла адекватности термина *деминутив* у вези с глаголима и износи се низ других термиолошких решења у зависности од тога да ли се радња временски или начински слаби. Даље ауторка анализира побројане, не увек, префиксе: *йо-*, *йри-*, *на-*, *йро-*, *за-*, *йог-* и закључује да се деминутивност глагола једва одржала, да је маргинализована, што се региструје и у другим јужнословенским језицима, а да су суфикси заправо средство резервисано за деминуцију. Прегледом метајезичких константи у речницима (*мало*, *крајко*, *на брзину*, *овлаш*, *на брзу руку*, *йовршно*, *краће време*, *благо*, *у малој мери*), ауторка жели да дође до списка глагола који имају семантичку компоненту деминуције. Из регистра пописаних глагола, издвајају се следећи префикси: *за-*, *на-*, *йо-*, *йог-*, *йри-*, *йро-*, као и: *до-*, *из-*, *о-*, *ог-*, *с-*, при чему ниједан од њих није резервисан за деминутивност, него се она развија из неког другог значења које им је основно. Надаље су анализом обухваћени двопрефиксирани глаголи (нпр. *йойричекати*).

У истраживању под насловом *Творбене иновације из ула исјивљања деривационих гнезда у српском језику* (стр. 151–167) ауторка користи грађу у *Семантичко-деривационом речнику* (СДР) (2003, 2006) и анализира основну функцију творбе речи на основу структуре деривационих гнезда. Закључује да (а) творбом речи у српском језику најчешће настају именице и (б) творбеним процесима управља тежња ка системности, тј. аналогија. Након системског приказа односа мотивна реч и врста речи и њени деривати, закључује да се „лексички фонд најчешће увећава дериватима који настају попуњавањем празних места у деривационим системима” (стр. 160.). Истиче се да треба уочити појаву тзв. потенцијалних речи, чији статус у лексичком систему није лако утврдити.

Даље, у раду *Неки теоријски и методички аспекти рећуларних механизма творбе речи у настави српског као страног језика* (стр. 167–179) Р. Драгићевић повезује значај *аналогије* при учењу страног језика, истичући поново значај употребе СДР у наставном процесу. Надаље износи закључке појединих аутора о тзв. творбеном минимуму који обухвата: (а) прозачну деривативност (нпр. именица + *-ач*); (б) високу фреквенцију (нпр. *-ица* и *-ка*); (в) распрострањеност. Подаци из СДР значајни су управо у овом контексту за фреквентне творбене моделе и тематске групе, чије су лексеме творбено високопродуктивне (нпр. *делови тела*: *глава*, *рука* итд.), што је ауторку мотивисало да сачини предлог за учење нових речи кроз задатке различитог типа.

Деривација и асоцијативни речници српског и других словенских језика (стр. 179–193) рад је у којем Р. Драгићевић и даље остаје на пољу речника као извора за истраживање творбене семантике. Овде је у фокусу *Асоцијативни*

речник српског језика (APCJ), те питање везе асоцијација и места деривата у менталном лексикону. Полазећи од језгра језичког знања и истраживања Уфмицеве, ауторка прави листу од 30 најфреквентнијих асоцијација у APCJ (*живој, човек, љубав, ја, срећа, досада, нишћиа, сћрах, људи, љујоси, школа, лейо, лаж, новац, кућа, рај, смрј, ѿуја, свей, лейоша, увек, лоше, йаре, усјех, рад, добро, бол, бело, све, секс*), од чега су, констатује, половина деривати. Увидом пак у инвентар стимулуса на ове асоцијације, закључује да деривати нису умрежени са својим мотивним речима (нпр. *љубав – срећа* (85), нема *љубији*). Ово наводи на закључак да се деривати не складиште у менталном лексикону близу својих мотивних речи, а узрок за то ауторка налази у могућностима: (а) *модел инјегралних лексичких јединица* (деривати се складиште у менталном лексикону у целини, а не у деловима); (б) *модел декомпозиције* (деривати се у менталном лексикону складиште у деловима); (в) *хибридном моделу обраде речи с афиксима* (само фреквентне деривате меморишемо интегрално, а све остале декомпонујемо). Бележи да је, ипак, снажна веза међу истокоренским антонимима, те да префикс може бити окидач (*засмејати – зашкријати*), али је веза успостављена на основу семантичке блискости. Ову блискост региструје и у случају простих речи и деривата (*лајати – лаж*), као и код речи које значе звук (*звоно – звонце*).

Надовезујући се на претходно истраживање, у следећем, под насловом *Просте речи и њихови деривати у ѿексју у српском језику* (стр. 193–209) ауторка продубљује хипотезу о снажној семантичкој вези простих речи и њихових деривата, испитујући повезаност изабраних лексема и њихових деривата у новинском тексту, као једном од најспонтанијих исказа. Изабране речи већином су просте, врло фреквентне и имају богату полисемију а то су – *рука, лава, вода, срећа; велик, мали, добар, сћар, лей, љуј, бео, жив; волеји, ѿледаји, ѿговорији*. У сто испитиваних текстова долази се до закључка да се мотивне и мотивисане речи не појављују спонтано заједно у тексту, те да међу њима, упркос јакој значењској повезаности, не постоји асоцијативна веза, што је последица, како је закључено у претходном истраживању, њихове неувезаности у менталном лексикону.

Следећим истраживањем – *Сујарнијиво словенских деривата и аѿлицизма у српској неолоѿји* (стр. 209–231) ауторка се осврће на други вид богаћења лексичког система, а то су позајмљенице, овде англицизми. Истраживање је подељено на следеће целине: (1) Неуспели покушаји замене англицизма домаћим речима; (2) Позајмљивање назива за нијансе боја у српском језику; (3) Анкета (у два дела); (4) Закључци. На основу спроведене анкете о називима за нијансе боја, који се од пандемије, из маркетиншких разлога, све више умножавају, ауторка закључује: (а) нову нијансу боја говорници српског језика именују расположивим домаћим лексичким и деривационим средствима (*йесак, свейли йесак, корал; боја зелене јабуке, боја йлавој йајлициана, лимун жуји; морнарско йлава, йасјелно ружичасја* итд.); (б) постоји велик творбени потенцијал српског језика за нијансирање боја, али и других појава; (в) асоцијације су утемељене у традицији и култури (пре шљива и јабука, него киви и авокадо, нпр.); (г) домаће речи имају примат над позајмљеницима у овој тематској групи, што је, упркос доминацији англицизма у одређеним језичким доменима, ипак корак ка очувању домаћег језичког (и културног) језгра.

Следеће истраживање наslaња се на претходно, али је фокус на анализи писања нијанси боја. Насловљено је *Сјојено и одвојено њисање љригева (на љримеру назива за боје)* (стр. 231–243). Грађу чине резултати управо споменуте анкете у претходном истраживању, а циљ је усмерен на испитивање начина писања нијанси боја. Нпр. на питање – која је боја *ведрої неба*, одговори су следећи: светлоплава (16), светло плава (2), светло-плава, тамноплава, жуто-плава, плаво-бела, небо-плава, небо плава, небеско плава, беби плава, азурноплава, јаркоплава, плавкаста (2), плавичаста (2), плаветна, плава, минт. Осим именовања ведрога неба [1]), у анкети се тражило да се именују боје и следећих ентитета: 2) купус у башти; 3) восак; 4) ракија; 5) црна чоколада; 6) бела кафа; 7) презрела трешња; 8) иглице на четинарима; 9) сенф; 10) дубина мора. У другом делу се захтевало именовање приказане нијансе боје на папиру, а одговори су били, између осталог: трава-зелен, киви-зелен, небо-плав, земља-браон итд. На крају ауторка разматра понуђена решења у постојећем *Правойису срїскоїа језика*, да би дала одређене сугестије на основу спроведених истраживања.

У раду *Доїринос љобализације банализацији лексичкої фонда срїскої језика* (стр. 243–261) полази се од премисе да се разговорни језик претаче у језик масовних медија – који, према неким ауторима, постаје нови функционални стил, и да ниво језичке културе под тим утицајем све више опада. У емпиријском истраживању, које за предмет има испитивање присуства експресивне лексике у штампаним медијима, ауторка закључује да експресивност има улогу пејоративизације, која се постиже вулгаризацијом и банализацијом. Као резултат свега, ефекат који се добија јесте: обезвређивање људи (нпр. *фејсбуковац*); стилска обојеност турских суфикса и пејоративизација (нпр. *инїтернеїлија*); обезвређивање процеса, покрета, идеја и њихових носилаца (*орбанизација*); сензационализам, претеривање и надувавање. Језичко-стилска средства којима се ово постиже јесу и блендирање, ономотопејска творба, нова значења или нове употребе постојећих речи (нпр. *сендвич* – *сендвичар*). Закључак је да су „основне тенденције новонастале српске лексике: експресивизација – пејоративизација – банализација” (стр. 258).

Питања универзалности, тј. специфичности иновација у домену творбе речи у словенским језицима Р. Драгићевић обрађује у истраживању под насловом *Неке љтенденције у љтворби речи у савременом срїском језику* (стр. 261–277). Појаву еволутивности у процесу усвајања нових модела ауторка прати на двама типовима твореница. Један од њих је експресивизација, која се истражује на примерима форманата *-саурус* и *-оид*, у неким словенским језицима већ увелико усвојеним. Подаци из електронских извора говоре да се суфикс *-саурус* врло спорадично појављује (*слобосаурус*, *сїарлеїосаурус*), те да (још) није заживео, али да треба имати на уму специфичну, описану појаву, да обрасци творбе живе и пре појаве неких речи. У спроведеној анкети резултати показују исто – још постоји празнина у нашем лексичком систему кад је у питању овај формант. Други формант *-оид*, жив у словенским језицима (нпр. рус. *ельциноид* (← *Ељцин*), *жириноид* (← *Жириновский*), пол. *kaczoroid* (← *Kaczor* = Качински), *tuskoid* (← *Tusk*) итд.), у српском постоји углавном у неекспресивним твореницама, али и онима маркиранима (нпр. *фашисоид*, *јеремићоиди* (2), *кефалоид*, *комунистїоид* (3); *вучићоид*, *шећелоид*, *їадићоид*

итд.), што показује да је овај формант заживео у српском језику. Ауторка оправдано закључује да су ови форманти са јаком негативном емоционалношћу у директној вези са слободом медија у некој земљи, те да „ширење неког творбеног модела у доба глобализације зависи и од бројних нелингвистичких фактора – друштвених, политичких, социјалних, психолошких, етичких итд.” (стр. 273).

У истраживању *Медијатекст* као извор за проучавање нових творбених и лексичко-семантичких промена у савременом српском језику (стр. 277–293), ауторка испитује речи настале у поигравању новинара и одређује их као тзв. индивидуализме или једнодневне речи. Њима се исказују бунт, критике, подсмех и у корелацији су с политичком сценом. Оне су, с друге стране, резултат, како их слависти називају – глобанглизације и оваква говорна ситуација сложена је етнопсихолошка појава, а таква лексика има огроман семантички и прагматички потенцијал. Анализом бројних сливеница, хиљаду лексема-окационализама у српским медијима – ономатопејских речи, глаголских иновација, творбено-граматичких иновација на материјалу именица, иновација у вези са деминутивним облицима и неких типова нових именичких деривата, Р. Драгићевић закључује да је потреба новинара за окационализмима резултат језичке игре, готово неприметно позајмљене из енглеског. Поред негативног става према описаној појави, јер се руши успостављени ред у језичком систему, ауторка истиче и позитивну страну језичких поигравања јер текст чине живим, занимљивим, пошто су плод интелигентних аутора.

Последња два рада описују новије појаве у српском језику и друштву и тичу се фемининативних образовања. У првом од њих – *Умножавање мовираних фемининума на -(к)иња у савременом српском језику* (стр. 293–311) Р. Драгићевић, на великом и репрезентативном корпусу дневних и недељних новина (из 2017. године) – 14.106.453 речи, запажа да је у њему немали број нових речи и да су оне махом мовирани фемининуми. У филтрираном корпусу бележи се 207 именица на *-ка*, 172 именице на *-ица* и 135 именица на *-киња*, (укупно око 500 оваквих именица). Међу њима, уочава се доминација суфикса *-ка*, а најфреквентнија именица у грађи је *јредсјавница* (2.693 пута). Међу именицама на *-ка* најфреквентније су следеће: *минисјарка* (964), *дирекјорка* (665), *канцеларка* (459), *јрађанка* (367), а у најфреквентније именице на *-(к)иња* спадају: *кандидајкиња* (134), *акјивисјкиња* (124), *јацијенијкиња* (91), *феминисјкиња* (50), што значи да доминирају именице на *-ица*, упркос продуктивности суфикса *-ка*. Надаље следи подужи попис и опис именица с (јединим) моционим суфисом *-(к)иња*. Ове се именице појављују углавном само једном у корпусу (нпр. *комуниколошјкиња*, *лобисјкиња*, *ловкиња*, *мејосојранисјкиња*, *монархисјкиња*, *мојшоциклисјкиња*, *муралисјкиња*, *мујшанијкиња* итд.) и претпоставка је да не могу заживети у језику због компликоване гласовне структуре, њихове дужине, као и везивања за типична мушка занимања (нпр. *бајерисјкиња*). У истраживању се такође доносе закључци у вези с неутралним значењем и феминистички пројектованим образовањима, као и о фреквенцији, појављивању ових именица у низу, ироничном призвуку и другим особеностима оваквих именица. Друго

истраживање ове проблематике под насловом – *Лексика за именовање женских лица у речницима савременој српској језика* (стр. 311–315) допуњује претходно подацима из једнотомног *Речника српској језика* Матице српске (РСЈ). Овај речник бележи око 2000 именица овога типа, насталих спонтано, без законске принуде, од којих 500 означавају жену као носиоца особине, 85% тих именица има пејоративно значење, 13% именица означава жену према пожељној особини и 2% према неутралној. Ауторка полази од закона аналогije и моћних унутарјезичких правила, која не подлежу притисцима споља, те покушава да да одговор на питање: „Може ли се равноправност међу социјалним групама постићи суфиксима?” (стр. 312). Полази од чињенице да се за грађење именица које означавају жене користе суфикси (са својим варијантама): *-ица (-ница, -лица), -ка, -уца, -киња, -ја, -ача, -ара*, при чему је готово пола оних којима се граде непожељна значења: *-уца, -ача, -ара*. Прво, закон аналогije, према изнетој статистици из РСЈ, упућује на то да ће новоформирана образовања бити негативно маркирана (85% именица из РСЈ има пејоративно значење). Друго – „1) језик генерално тежи ка томе да именује оно што је неочекивано, што привлачи пажњу, а непожељна особина увек је упадљивија од пожељне; 2) у српском језику мушки род је генерички и као такав он је неутралан” (стр. 314).

Монографија *Ојледи из српске деривациологије* нуди одговоре на не тако једноставна питања места и улоге истраживаних афикса у светлу шире слике појава у славистици, али и у контексту друштвених и културних кретања. Показана је снага аналогije у језику, па и у творби, истакнути су еволутивни процеси у настајању нових речи и парадигме системности семантичко-деривационог устројства. Посебно су значајна истраживања савремених тенденција у овој сфери творбене семантике, где се, како је ауторка у више наврата скретала пажњу, укрштају језичке појаве и нејезички фактори, врло моћни због актуелних друштвених и културних померања, тј. глобализације. Закључци о томе да се ипак чува језгро језичког знања у српском језику имплицирају то да ће унутарјезички закони надвладати наметање лексичких твореница одређених друштвених група или професија и краткорочна творбена образовања, што се рефлектује на целокупан језички систем и стандарднојезичку норму.

Јасмина Дражић

Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Одсек за српски језик и лингвистику
Др Зорана Ђинђића 2, 21000 Нови Сад, Србија
jasmina@ff.uns.ac.rs